

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
BRNO

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1989

BRNO 1993

níček vyplněný vpichy nebo důlek spojující dvě rovnoběžné linie. Do III. fáze náleží stěp se "šáreckým ornamentem". Za důležitý považují nálezy nádoby kulovitěho tvaru s naznačeným hrdlem, jejíž celé tělo pokrývají nepravidelné svíslé rýžky (zhruba dva centimetry dlouhé) - tzv. motiv deště. Tuto nádobu můžeme datovat již do fáze Ia kultury s LnK (Tichý 1962).

Stěpy kultury jordanovské jsou vyrobeny z materiálu jemnozrnného, v menším množství z hrubozrnného. Úprava povrchu - většinou hlazený, přirozený, někdy s potahovou vrstvičkou, v několika případech leštěný. Vzhledem k fragmentálnosti keramiky se ve většině případů nepodařilo určit tvar nádob. Vyskytly se pohárky a hrncovité nádoby, mísa a část hrdla džbánu s páskovým uchem vycházejícím z okraje. Několik stěpů bylo zdobeno tenkými rytými liniemi - vždy dvě vedle sebe, dále širšími rytými liniemi a žlábků. Ornament - vlčí zuby, obloučky a pruhy šikmo jdoucí po těle nádoby.

Keramiky kultury jordanovské se nacházela pouze v jámě B, a to nejen v povrchové vrstvě, ale především při dně jámy v hloubce 80 cm. Tato skutečnost ukazuje na sekundární zásah do původního hliníku kultury LnK, i když nebyl patrný v zásypu objektu.

L i t e r a t u r a :

Bělochová, A. 1989: Neolit Vyškovska, Rkp. dipl. práce, Brno.

Tichý, R. 1962: Osídlení s volutovou keramikou na Moravě, PA LIII, 245-305.

P r ä h i s t o r i s c h e S i e d l u n g i n R a d s l a v i c e (B e z . V y š k o v) . Südwestlich der Gemeinde Radslavice wurde auf einer sanften nach Südost gerichteten Anhöhe der Teil einer Lehmgrube der Kultur mit Linearkeramik durchgraben. Neben Keramik befand sich im Objekt geschliffene und gespaltene Steinindustrie, eine Unterlage mit Reiberbeides mit ausdrucksvollen Spuren von rotem Farbstoff, Lehmewurfbrocken, tierische Knochen und Holzkohlepartikel. Das Objekt wurde später durch den Eingriff der Jordanów-Kultur gestört.

DIE SYSTEMATISCHE ARCHÄOLOGISCHE AUSGRABUNG AUF DER NEOLITHISCHEN SIEDLUNG BEI TĚŠETICE - KYJOVICE (Bez: Znojmo)

Pavel K o š t u ř í k - Eliška K a z d o v á , FF MU Brno

(Abb. 5)

Die Terrainarbeiten knüpften an die vorherige Saison an und im Juli 1989 wurde die Fläche des Sektors A2 beendet und die Fläche des Sektors A3 abgedeckt. Zu den wichtigsten Entdeckungen gehört der Teil der äußeren Palisade, den man im südlichen Teil des Sektors A2 in einer Länge von etwa 35 m erfasste. Durch eine eingehende Untersuchung wurde die Technik ihres Aufbaues festgestellt, die im gesamten Verlauf fast gleich ist.

Auf der Fläche des untersuchten Sektors, vor allem im Südteil, erschienen undeutliche Pfostengrübchen und auf der Westseite des Sektors A2 sogar der Teil eines näher nicht bestimmbareren Hauses mit Pfostenkonstruktion, das mit Rücksicht zu den schlechten Bodenbedingungen größtenteils vernichtet war. Aufgrund

der Fundsituation stellt dieses Hausfragment einen charakteristischen Bau aus dem jungneolithischen Zeitabschnitt dar.

Auf der abgedeckten Fläche wurden ebenfalls einige Siedlungsobjekte von einer näher nicht bestimmbarer Funktion untersucht. Fast in allen befand sich archäologisches Material der Kultur mit mährischer bemalter Keramik. Manche Siedlungsobjekte gewährten weiter Funde der Kultur mit Linearkeramik. Als einen ganz neuen Typus der Siedlungsobjekte lassen sich Gruben von langgezogener Form, mit senkrechten Wänden und geradem Boden betrachten, die ungefähr in Richtung N - S orientiert waren. Oberhalb des Bodens dieser Objekte befand sich eine mächtigere Schicht, mit Asche und der üblichen Ausfüllung des archäologischen Siedlungsmateriales vermischt. Ähnlichen Objekten sind wir in Těšetice bisher nicht begegnet.

Abschließend können wir konstatieren, daß Sektor A2 Befunde vor allem aus dem Abschnitt der Kultur mit mährischer bemalter Keramik (einschließlich des Grabes) und Quellen der materiellen Kultur aus dem ältesten Neolithikum gewährte, während Befunde der Träger der Kultur mit Stichbandkeramik fast fehlen.

DALŠÍ HROB S VYPÍCHANOU KERAMIKOU Z TĚŠETIC-KYJOVIC (okr. Znojmo)

Eliška Kazdová, FF MU Brno

(Obr. 6; 7)

Při dokončování terénního výzkumu na ploše A₂ byla v roce 1989 prozkoumána také východní část objektu 293. Jeho západní okraj byl zachycen před dvěma lety u hrany sektoru A₁. Obsah uvedeného objektu a nálezové souvislosti ukázaly, že na těšetické lokalitě byl objeven další - v pořadí již šestý - hrob s vypíchanou keramikou (H₁₃).

Pohřeb byl uložen do mělké sídlištní jámy o rozměrech 195 x 174 cm, hluboké pouze 25 cm. Nachází se na rozhraní ploch A₁/A₂, při jihovýchodní stěně kúlového půdorysu D₁₅, blízko nedatovatelného objektu 294 a jižně od žlábků vnější palisády lengyelského kruhového areálu (obr. 6). H₁₃ je vzdálen od předchozího vypíchaného hrobu H₁₂ (Kazdová 1990) asi 44 m východním směrem; přibližně dvojnásobná vzdálenost jej dělí od dosud nejjižněji položeného hrobu H₂. Nejbližší k H₁₃ se nachází H₅ (Kazdová 1988, obr. 1).

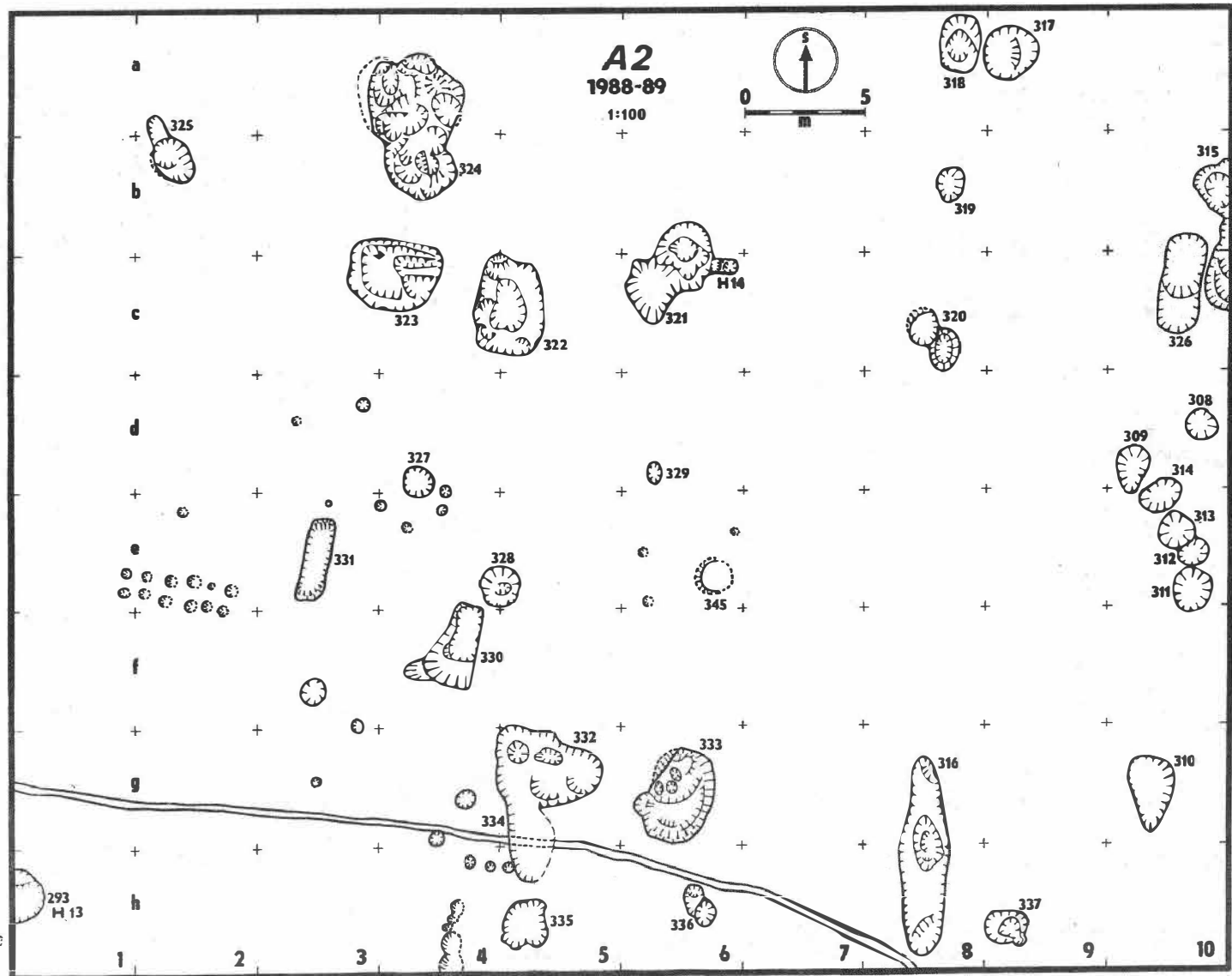
Nálezy se koncentrovaly ve východní části jámy, blíže k jejímu středu, na ploše asi 70 x 35 cm. Pochází odtud 40 zlomků a na 60 drobných úlomků lidských kostí, několik zvířecích kostí a části keramiky asi z pěti nádob. V povrchové vrstvě jámy se našly 4 fragmenty lineární keramiky a 7 zlomků MKK. Pod povrchem zcela převládla vypíchaná keramika, z níž lze kromě jednotlivých střepů rekonstruovat zdobenou hruškovitou nádobku a hrubší kotlovitý tvar (obr. 7). V zásyvu jámy bylo zjištěno několik menších kousků mazanice.

Podle antropologického vyhodnocení M. Dočkalové byly části lidského skeletu záměrně rozbité a vykazují nestájný stupeň spálení: spolu s fragmenty silně vyžihaných dlouhých kostí se našly také slabě ožehnuté zlomky lebky. Většina hodnocených pozůstatků patří dospělé ženě, která dosáhla věku 30 let. Nelze vyloučit, že některé z kostí náleží dalším jedincům.

Obr. 5.
 Těšetice-Kyjovice (okr. Znojmo).
 Plán sektoru A 2. -
 Plan des Sektors A 2.

Koštuřík-Kazdová,

Die systematische archäologische
 Ausgrabung.....str. 20

PREHLED VÝZKUMŮ 1989

BRNO 1993

- Vydává: Archeologický ústav AV ČR, Brno, Koliště 17/19
- Odpovědný redaktor: Dr. J. Tejral
- Redaktoři: Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchliková
- Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá
- Kresby: A. Krechlerová
- Titulní list: nákončí v anglokarolinském stylu z Brna-Líšně, měř. 2 : 1
- Tisk: Tiskárna Gloria, Rosice u Brna
- Evidenční číslo: ÚVTEI - 73332
- Náklad: 450 ks — neprodejné
- Vydáno jako rukopis